

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4C/76/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814205726
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2014:6814205726.1

Uznesenie

Okresný súd Revúca v právnej veci navrhovateľa Československá obchodní banka, a.s., IČ: 00001350, so sídlom Radlická 333/150, 150 57 Praha 5, Česká republika, právne zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Olejárom, usadeným euroadvokátom so sídlom Mikulášska 29, 811 01 Bratislava, proti odporkyni U. F., O.. XX. XX. XXXX, Z. V. B. XX, XXX XX B., Z.. Č.. P. XXXX/XX, XXX XX Č. V. X, Č. E., o zaplatenie 68 094,30 Kč s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd vyhlasuje, že **n e m á** právomoc konať v predmetnej veci.

II. Súd konanie **z a s t a v u j e**.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 07. 08. 2014, ktorý bol Okresnému súdu Revúca doručený dňa 11. 08. 2014, sa navrhovateľ, ktorý je právnickou osobou so sídlom v členskom štáte Európskej únie (Česká republika), domáhal voči odporkyni, ktorá je štátnou občiankou Slovenskej republiky, zaplatenia sumy 68 094,30 Kč s príslušenstvom.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 11. 03. 2008 uzatvoril s odporkyňou Zmluvu o úvere č. 002683431R, pozostávajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zo zmluvy o kreditnej karte, ktorou došlo k vzniku záväzkového vzťahu, na základe ktorého navrhovateľ riadne a včas plnil, a teda poskytol odporkyni peňažné prostriedky formou spotrebiteľského úveru v dohodnutej výške. Odporkyňa sa zaviazala poskytnutý spotrebiteľský úver splácať v 84 mesačných splátkach vo výške 2 819,- Kč splatných k 25. dňu v mesiaci spolu so zmluvne dohodnutými poplatkami. Svoju povinnosť splácať úver si však odporkyňa riadne neplnila napriek tomu, že ju k plneniu navrhovateľ opakovane písomne vyzýval. Navrhovateľ preto dňa 25. 10. 2013 zosplatnil celý úver a vyzval odporkyňu k zaplateniu celej zostávajúcej dlžnej čiastky. Odporkyňa však svoj dlh neuhradila. Návrhom na začatie konanie zo dňa 07. 08. 2014 si navrhovateľ uplatňuje voči odporkyni nárok pozostávajúci z dlžnej istiny, zmluvného úroku, úroku z omeškania a náhradu súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Z pripojeného spisu 4C/92/2013 súd zistil, že odporkyňa sa na adrese svojho trvalého pobytu nezdržiava, zároveň má však súd z tohto spisu preukázané, že odporkyňa sa zdržiava v Českej republike na adrese, ktorá vyplýva z navrhovateľom predložených dokladov k obojmu spisom, a na túto adresu sa jej v konaní vedenej na tomto súde vedenom pod sp. zn. 4C/92/2013 podarilo aj doručiť písomnosti.

Keďže v danej veci vystupuje ako navrhovateľ obchodná spoločnosť so sídlom v členskom štáte Európskej únie (v Českej republike), t. j. so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, má predmetné konanie charakter tzv. konania s cudzím prvkom. Základnou podmienkou, ktorá musí byť na prejednanie právnej veci v konaní s cudzím prvkom splnená, je podmienka právomoci súdu na konanie. Právomoc súdu môže byť založená mnohostrannou či dvojstrannou medzinárodnou zmluvou alebo právnymi predpismi Európskej únie a Európskych spoločenstiev, a v prípade neexistencie týchto noriem zákonom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd skúmal, či má právomoc konať v predmetnej veci.

Podľa článku 2 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len nariadenie), ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

Podľa článku 3 ods. 1 nariadenia, osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

Podľa článku 5 ods. 1 nariadenia, osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte

- a) v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;
- b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:
 - pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
 - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť,
- c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a).

Podľa článku 15 ods. 1 písm. c) nariadenia, vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 4 a článku 5 ods. 5, ak ide o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností.

Podľa článku 16 ods. 2 nariadenia, druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

Podľa článku 26 ods. 1 nariadenia, ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nedostaví sa na tento súd, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, ak si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

Z citovaného ustanovenia článku 2 ods. 1 nariadenia vyplýva, že určujúcim kritériom pre založenie všeobecnej právomoci súdov členského štátu je bydlisko odporcu v tomto členskom štáte. Ďalšie skutočnosti zakladajúce právomoc súdov členského štátu sú upravené v ustanoveniach nariadenia, ktoré sú k citovanému ustanoveniu článku 2 ods. 1 nariadenia vo vzťahu špeciality, a preto sa súd zaoberal otázkou, či v predmetnej veci nie je daná niektorá zo skutočností zakladajúcich osobitnú právomoc súdov členského štátu.

Zo súdneho spisu mal súd za preukázané, že navrhovateľ, ktorým je obchodná spoločnosť so sídlom v členskom štáte Európskej únie (v Českej republike), sa voči odporkyňni, ktorá je fyzickou osobou, nepodnikateľkou, s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, domáhal zaplatenia sumy 68 094,30 Kč s príslušenstvom. Daný záväzkovoprávny vzťah vznikol na základe Zmluvy o úvere č. 002683431R (ďalej len zmluva), uzavretej medzi navrhovateľom a odporkyňou dňa 11. 03. 2008 v Českých Budějoviciach, v Českej republike. Predmetom uvedenej zmluvy bolo poskytnutie peňažnej čiastky formou spotrebiteľského úveru na účet vedený navrhovateľom pre odporkyňu, ktorý sa odporkyňa zaviazala splácať v dohodnutých splátkach. Miesto plnenia sa teda nachádza mimo územia Slovenskej republiky. Ako korešpondenčná adresa odporkyne bola v zmluve uvedená Pekárenská 28, 370 01 České Budějovice, Česká republika

Súd, postupujúc v súlade s citovaným ustanovením článku 3 ods. 1 nariadenia, dospel k záveru, že jeho právomoc konať v predmetnej veci by mohla byť založená miestom zmluvného plnenia ako osobitná právomoc v zmysle ustanovenia článku 5 ods. 1 nariadenia, alebo vzhľadom na skutočnosť, že zmluvu, na základe ktorej predmetný záväzkovoprávny vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou vznikol, možno podľa jej obsahu považovať v zmysle citovaného ustanovenia článku 15 ods. 1 písm. c) nariadenia za spotrebiteľskú zmluvu, teda za zmluvu, vo vzťahu k nárokom z ktorej sa právomoc súdov členského štátu určí podľa citovaného ustanovenia článku 16 ods. 2 nariadenia ako právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv, miestom bydliska odporcu, majúceho v predmetnom záväzkovoprávnom vzťahu postavenie spotrebiteľa.

Z dikcie ustanovenia článku 16 ods. 2 nariadenia vyplýva, že nároky vyplývajúce zo záväzkovoprávneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou možno voči spotrebiteľovi uplatniť len na súdoch toho členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko. To znamená, že pokiaľ je preukázané, že uplatňované nároky vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy, nie je možné založiť právomoc súdov členského štátu na základe iných princípov vyjadrených v ostatných oddieloch nariadenia. Napriek uvedenému súd posúdil, či by v danom prípade nemal právomoc konať vo veci na základe osobitnej právomoci založenej miestom zmluvného plnenia. Súd mal zo zmluvy za preukázané, že miesto zmluvného plnenia, ktoré bolo určené na základe toho, že sa plnilo na účet odporkyne vedený navrhovateľom, teda peňažným ústavom Československou obchodní bankou, a.s., so sídlom v Českej republike, sa nenachádza na území Slovenskej republiky. Súd musel konštatovať, že podľa citovaného ustanovenia článku 5 ods. 1 nariadenia nie je založená jeho právomoc konať v danej veci. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa súd v ďalšom konaní zaoberal otázkou, či má v danej veci právomoc konať na základe miesta bydliska odporcu ako spotrebiteľa.

Podľa článku 59 ods. 1 nariadenia, na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu.

Podľa článku 59 ods. 2 nariadenia ak účastník nemá bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, potom na určenie, či má účastník bydlisko v inom členskom štáte, súd použije právny poriadok tohto členského štátu.

Podľa § 85 ods. 1 Občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb., nestanoví-li zákon jinak, je obecným soudem fyzické osoby okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, a nemá-li bydliště, okresní soud, v jehož obvodu se zdržuje. Má-li fyzická osoba bydliště na více místech, jsou jejím obecným soudem všechny okresní soudy, v jejichž obvodu bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale.

Podľa § 80 ods. 1 Občanského zákonníka č. 89/2012 Sb., člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale; takový úmysl může vyplývat z jeho prohlášení nebo z okolností případu. Uvádí-li člověk jako své bydliště jiné místo než své skutečné bydliště, může se každý dovolat i jeho skutečného bydliště. Proti tomu, kdo se v dobré víře dovolá uvedeného místa, nemůže člověk namítat, že má své skutečné bydliště v jiném místě.

Otázku bydliska posudzuje súd podľa národného práva Českej republiky. České právo vychádza z definície bydliska používanej na účely § 85 Občianskeho súdneho rádu. Obsah pojmu bydlisko, ako ho tento právny predpis používa, nie je totožný s obsahom pojmu trvalý pobyt, ktoré používajú predpisy správneho práva upravujúce evidenciu obyvateľov. Bydliskom fyzickej osoby je miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava s úmyslom zdržiavať sa v ňom trvalo. Z hľadiska určenia bydliska teda nie je rozhodujúce, kde je účastník konania podľa predpisov o evidencii obyvateľstva prihlásený na trvalý pobyt, ale úmysel občana trvale sa v určitom mieste zdržiavať. Z uvedeného je zrejmé, že české právo chápe pojem bydlisko ako miesto faktického pobytu fyzickej osoby v spojení s jej úmyslom sa tu trvale zdržiavať. Uvedené potvrdil aj Nejvyšší soud České republiky vo svojom uznesení 30Cdo 444/2004 zo dňa 02. 06. 2005, ktorý sa vyjadril nasledovne:

„Obsah pojmu bydliště, jak ho užívá občanský soudní řád nebo zákon č. 97/1963 Sb., není totožný s obsahem pojmu „trvalý pobyt“, kterého užívají předpisy správního práva upravující evidenci obyvatel. Zpravidla se sice tyto pojmy budou překrývat, ne vždy však zápis v identifikačním dokladu (např. v občanském průkazu nebo jiném dokladu totožnosti) či v evidenci obyvatelstva o trvalém pobytu fyzické osoby bude totožný se skutečným bydlištěm této osoby. Bydlištěm fyzické osoby se rozumí obec, resp. městský obvod, v němž tato osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat. Bydlištěm je zejména místo, kde má fyzická osoba svůj byt, rodinu, popř. kde pracuje, jestliže tam také bydlí.“

V priebehu konania vedenou na tomto súde pod sp. zn. 4C/92/2013 súd zisťoval pobyt odporkyne. Týmto šetrením bolo zistené, že odporkyňa má naďalej trvalý pobyt na adrese uvedenej v návrhu, avšak už dlhodobo sa zdržiava v Českej republike. Následne sa súdu podarilo na uvedenú adresu v Českej republike doručiť odporkyni písomnosti, čo potvrdila vlastnoručným podpisom na doručenke, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Známy faktický pobyt odporkyne ako fyzickej osoby spotrebiteľa je teda na území Českej republiky.

Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že odporkyňa má bydlisko na území Českej republiky. Nie je preto splnená podmienka ustanovená čl. 16 ods. 2 nariadenia pre založenie medzinárodnej právomoci súdu Slovenskej republiky na konanie v predmetnej veci.

Citované nariadenie smeruje k zachovaniu práva žalovaného účinne sa v konaní brániť, ktorého súčasťou je aj právo byť žalovaný na vhodnom súde. V sporoch zo spotrebiteľských zmlúv je takýmto súdom v zmysle čl. 16 ods. 2 nariadenia súd štátu, v ktorom má bydlisko žalovaný. Nariadenie ponecháva otázku určenia bydliska účastníka konania na národnom práve, v tomto prípade práve českom, ktoré ho chápe ako miesto známeho faktického pobytu fyzickej osoby. V danom prípade nebolo preukázané, že by odporkyňa mala bydlisko na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na tieto skutočnosti má súd za to, že s ohľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy nie je v zmysle citovaného ustanovenia článku 16 ods. 2 nariadenia splnená podmienka právomoci konať v danej veci, a preto s poukazom na ustanovenie článku 26 ods. 1 nariadenia súd vyhlásil, že nemá právomoc konať v predmetnej veci.

Podľa § 103 zákona č. 99/1963 zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len O. s. p.), kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Nedostatok právomoci súdu je nedostatkom podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Ak existuje neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, súd musí konanie zastaviť. V danej veci nemožno vec postúpiť, pretože takýto postup nie je možný v prípade, ak právomoc konať má iný členský štát. Na základe uvedeného súd konanie podľa citovaného ustanovenia § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.